

INSTALLATIENIEUWS

Deze krant is een uitgave van Enter Media bv i.s.m. Geberit voor installierend Nederland

Donderdag 3 maart 2016

Onderuitgaan is meest voorkomende bedrijfsongeval

3

Nieuw complex Inalfa Roof Systems gebouwd volgens principe Lean bouwen

7

Comfortabel Wonen Twello richt zich met hart en ziel op ouderen

9

Geberit AquaClean Sela sponsor van vtwonen tv

10

35.058

bezoekers trok VSK 2016

Installatiesector biedt goede kansen op werk

Voor een loopbaan met toekomst moet je in de installatiesector zijn. Veel opleidingen in de installatiesector bieden namelijk een goed werkgelegenheidsperspectief. Vooral de opleidingen voor eerste monteur en technicus liggen goed in de markt, maar eigenlijk geldt dit voor alle opleidingen in de installatiebranche.

Dit staat op de nieuwe website kansopwerk.nl van de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Kansopwerk.nl geeft op basis van onafhankelijke informatie een realistisch beeld van het arbeidsmarktprospectief voor alle mbo-opleidingen. De site is er gekomen omdat veel jongeren kiezen voor een opleiding waar weinig toekomst in zit. De website geeft een indicatie van de mogelijkheden op de arbeidsmarkt voor een mbo-gediplomeerde schoolverlater op het niveau en in het verlengde van de gevolgde opleiding. Er is ook een onderverdeling naar regio's.

Gebrek aan 'handjes'

In het algemeen blijkt dat in Nederland mensen die kiezen voor een technisch beroep over hun carrièremogelijkheden niet hoeven in te zitten. Er is al jaren gebrek aan 'handjes' en dat blijkt uit het overzicht op kansopwerk.nl. In de installatiesector laten met name de opleidingen voor eerste monteur en technicus een positief beeld zien, maar ook een opleiding tot technicus elektrotechnische industriële installaties en systemen, technicus installaties woning en utiliteit en technicus service en onderhoud werktuigkundige installaties is bijna een garantie op werk. Dit geldt in iets mindere mate voor de opleidingen voor monteur elektrotechnische installaties en tekenaar werktuigkundige installaties, maar in vergelijking tot veel andere beroepen bieden ook deze opleidingen voldoende perspectief.

Naast de kans op werk in het algemeen kan ook gezocht worden naar kansen op een stageplek. En ook hierin scoren de installatiebedrijven goed.

Niet alleen particulieren hebben overigens veel aan de informatie op de site, maar ook voor bedrijven is de website nuttig omdat zij kunnen zien of er de komende periode voldoende mbo-gediplomeerden op de arbeidsmarkt beschikbaar komen.

Geberit-Sphinx wint VSK Bezoekers Marketing Award

Geberit en Sphinx hebben een geslaagde VSK 2016 achter de rug. Het was de eerste keer dat beide leveranciers, die sinds 1 januari dit jaar officieel aan elkaar zijn verbonden, zich gezamenlijk presenteren en dat leverde elke dag een uitpuilende stand op. Bezoekers reageerden enthousiast op de nieuwe combinatie Geberit-Sphinx. Dat veel bezoekers benieuwd waren naar de ontwikkelingen bleek wel uit het feit dat Geberit-Sphinx de VSK Bezoekers Marketing Award heeft gewonnen in de categorie 'Totaal aantal bezoekers'. Op pagina 8 staat een fotoverslag van de presentatie van Geberit en Sphinx op de VSK 2016.

FOTO: HANS PEIJS

UNETO-VNI zet belangrijke stap naar volwaardig BIM

Er is hard aan gewerkt het afgelopen jaar en binnenkort is het zover: probleemloze data-uitwisseling, wat vooral van groot belang is voor Bouw Informatie Modelleren (BIM). Volgens voorzitter Titia Siertsema van brancheorganisatie UNETO-VNI is hiermee de laatste stap naar volwaardig BIM gezet. Om die reden heeft UNETO-VNI één miljoen euro geïnvesteerd om dit mogelijk te maken.

Langverwachte uitbreiding UNETO-VNI presenteerde tijdens de VSK eindelijk een langverwachte uitbreiding van het Europees Technisch Informatie Model (ETIM) én er was de start van de Uniforme Objecten Bibliotheek (UOB). Niet alleen installateurs,

maar de complete bouwsector sluit zich aan bij de ETIM-systematiek.

Uniform informatiemodel

Dankzij deze initiatieven kunnen installatiebedrijven binnenkort gebruikmaken van één, uniform

informatiemodel. De kans op fouten en vertraging neemt hierdoor sterk af en dit komt de productiviteit ten goede. Ook de bouw sluit zich aan bij de ETIM-systematiek.

Productiviteit stijgt

Volgens UNETO-VNI neemt de

productiviteit door deze initiatieven toe. "Installateurs hoeven data voortaan maar één keer in te voeren om ze vervolgens probleemloos te blijven gebruiken. De kans op fouten en vertraging in het bouwproces neemt drastisch af. Bovendien bieden de data belangrijke informatie voor assetmanagement", laat voorzitter Titia Siertsema weten.

Solide basis

Ook zegt ze: "Als branche hebben we met ETIM-RT een solide basis om de kwaliteit van productdata op een hoger niveau te brengen. We zetten nu met de Uniforme Objecten Bibliotheek een belangrijke stap naar volwaardig BIM'en."

‘VERSTERK UW LANGETERMIJNRELATIES’

Communiceren doen we, maar de waan van de dag regeert

“Als elke schakel in de keten zich bewust is van zijn rol en verantwoordelijkheid kunnen we de sector écht gaan transformeren. Dan gaan we gebouwen en infrastructurele projecten ontwikkelen en bouwen die beantwoorden aan de maatschappelijke opgave en de wensen van gebruikers.”

Met deze woorden roept Mr. Margreet van Deurzen van brancheorganisatie UNETO-VNI op beter

te communiceren. En dat doet ze niet voor niets nu, want er wordt weliswaar tegenwoordig meer gecommuniceerd dan ooit, maar volgens haar regeert de waan van de dag. “We zijn voortdurend met elkaar in contact via een nog altijd groeiend aantal (social) media. En daar maken we overvloedig gebruik van, ook zakelijk. We bellen, e-mailen, whatsappen, twitteren en snapchatten er op los. Maar de meeste communicatiemomenten zijn vluchtig. Al die

snelle contacten kunnen duurzame relaties op de proef stellen. Zo kan een smiley van een hartje op WhatsApp soms te hoge verwachtingen wekken.”

Langetermijnrelaties

Volgens haar is het daarom belangrijk dat opdrachtgevers en opdrachtnemers veel aandacht besteden aan het versterken van de langetermijnrelaties. “Want dat is in de bouw heel hard nodig”, aldus Van Deurzen.

UNETO-VNI praat installateurs bij in de regio

UNETO-VNI komt naar de installateurs toe met een aantal workshops en informatieve bijeenkomsten. De brancheorganisatie organiseert deze regionale bijeenkomsten om de leden te ontlasten bij het op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen.

Het programma bestaat uit twee sessies waarbij iedereen aanwezig kan zijn en vier zogeheten parallelsessies waaruit gekozen moet worden. De thema's van de plenaire sessies zijn: De nieuwe cao en Kwaliteit & kwaliteitsbeleving. De nieuwe cao Metaal en Techniek is in het najaar na maandenlang onderhandelen tot stand gekomen en hierover komen veel vragen binnen bij UNETO-VNI.

Praktijkgericht

De parallelsessies, die worden gehouden in de vorm van een workshop, zijn erg praktijkgericht. Ze hebben als onderwerp ‘Als Comfort-Installateur meer kans op de markt!’, ‘CV-ketel eruit, warmtepomp erin?’, ‘Stekbaar installeren: kans of bedreiging voor installatiebedrijven?’ en ‘Nieuwe waterwerkbladen: wat betekent dat voor u?’.

Voordat er een nieuwe cao was, is afgelopen jaar volop actie gevoerd. Inmiddels is er een cao en zijn er vragen over.

DE NIEUWE ALPHA2
**DE BESTE POMP
 NU NOG BETER**

Dankzij vier nieuwe functies is de nieuwe ALPHA2 nu het hele stookseizoen lang extra betrouwbaar. Kijk voor meer informatie op www.grundfos.nl.

GRUNDFOS
 5 YEAR WARRANTY
 5 JAAR GARANTIE

be think innovate

GRUNDFOS

Onderuitgaan is meest voorkomende bedrijfsongeval

Onderuitgaan op de werkvloer is de meest voorkomende oorzaak van arbeidsongevallen die leiden tot een verzuim van minimaal vier dagen. Ook letsel dat anderen toebrengen (bedreigen, bijten en schoppen) wordt vaak genoemd. Overigens zijn bouwterreinen relatief veilig, want hier komen minder werkongevallen voor dan in bijvoorbeeld fabrieken.

Dit blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het onderzoek betreft het jaar 2014, maar de cijfers zijn recent naar buiten gekomen. Iets meer dan 3 procent van de werknemers geeft aan in 2014 één

of meer arbeidsongevallen te hebben gehad. Dat komt neer op zo'n 240.000 werknemers. Niet alle ongevallen leiden tot verzuim, maar bij ongeveer een op de drie ongevallen is de werknemer langer dan vier dagen uit de rolatie. En meestal is dat het gevolg van lichamelijk ongemak.

Onderuitgaan

Veruit de meeste ongevallen (circa 30 procent) ontstaan doordat een werknemer uitglijdt, struikelt of door een andere oorzaak onderuitgaat. Bedreiging, bijten of schoppen wordt ook vaak genoemd (22 procent), evenals beknelling of geraakt worden door een voorwerp (16 procent). Ruim een kwart van de ongevallen (26 procent) doet

zich voor op locaties als fabrieken en reparatiewerkplaatsen. Op bouwterreinen, in woningen en in openbare ruimten vinden minder arbeidsongevallen plaats.

Bij 6 op de 10 ongevallen met langer verzuim ging het volgens de ondervraagden om lichamelijke blessures. Bij bijna 3 op de 10 ongevallen werd ontwrichting, verstuiking of verrekking genoemd. Wonden en oppervlakkige verwondingen en botbreuken kwamen voor bij ongeveer 1 op de 10 ongevallen. Hersenschudding en inwendige kwetsuren deden zich minder vaak voor, evenals andere letsels, waaronder verbranding, vergiftiging, infecties en verstikking.

Colofon

InstallatieNieuws is een uitgave van Geberit BV.
www.installatienieuws.com
www.debestefittervannederland.nl

Productie:
Enter Media BV
Fijnvandraatlaan 2a
1381 EW Weesp
Tel. (0294) 410333
Redactie:
Hans Peijs

www.entermediabv.nl

Wilt u via e-mail op de hoogte blijven van het nieuws in de installatiebranche, meldt u zich dan aan voor een abonnement op www.installatienieuws.com.

© Copyright Op de teksten, de foto's en het ontwerp van het InstallatieNieuws rust copyright. Niets mag op welke wijze dan ook worden overgenomen, vervoerd, verspreid en/of openbaar gemaakt worden zonder toestemming van de uitgever.

Omzet in de bouw blijft maar stijgen

De omzet in de bouw is vorig jaar met ruim 5 procent gegroeid. Dit is het beste groeicijfer sinds 2008, het jaar dat de crisis begon. Voornamelijk installatiebedrijven en bouwbedrijven in de woning- en kantorenmarkt deden het goed met een omzetgroei van bijna 10 procent.

Hiermee wordt 2015 het tweede opeenvolgende jaar dat de bouw weer aantrekt, want in 2014 steeg de bouwomzet ook al ruim 2 procent. Het blijkt dat vooral juni een

geweldige maand was, met een groei van 34 procent ten opzichte van juni 2014. De verklaring is dat dit de laatste maand was waarin particulieren gebruik konden maken van het verlaagde btw-tarief voor renovatie van woningen. Ondanks de goede cijfers ligt het omzetniveau in 2015 nog bijna 14 procent onder het niveau van het topjaar 2008. De omzet van de burgerlijke en utiliteitsbouw ligt, ondanks de omzetgroei in 2015, zelfs bijna een kwart onder het niveau van 2008.

■ GEBERIT

Laat u het wegspoelen of drinkt u het op?

Partner in totaaloplossingen.

Door Jeroen Bosman
Trainingsmanager Geberit

Steeds meer komt de focus in de bouw te liggen op sparen van water, materialen en energie. Met name de eisen die gesteld worden ten aanzien van de energievoorziening zijn hoog. Ook omdat vanaf eind 2020 alle nieuwe gebouwen in Nederland bijna energieneutrale gebouwen (BENG) moeten zijn. En al lijkt watergebruik voorlopig nog even buiten schot te blijven, het zou mij niet verbazen als er ook wettelijke eisen gaan gelden ten aanzien van het maximale watergebruik van apparaten. BREEAM doet dat bijvoorbeeld al.

Bijna nergens ter wereld is het drinkwater zo schoon als in Nederland. Dat is voor een groot deel te danken aan de waterschappen en waterzuiveringen. Waar niet veel mensen bij stilstaan is dat schoon water een luxe is; meestal beseffen we dat pas als we met vakantie zijn en een fles water kopen om onze tanden te poetsen. Dat contrasteert nogal met het feit dat we hier met drinkwater wc's en urinoirs doorspoelen. Als je er alleen vanuit die optiek naar kijkt, waarom gebruiken we dan nog grote spoelingen? Er is echter nog een andere component: de afvoer. Deze heeft juist water nodig om urinesteen te voorkomen en de hygiëne te waarborgen.

Bij een veilig watercloset moet naar alle drie de factoren worden gekeken: aansturing, hygiëne en afvoer. Precies dat hebben we gedaan bij de ontwikkeling van twee nieuwe urinoirs: Preda en Selva. Wat het eerst in het oog springt is voor uw klanten de mooie jas waarin ze verpakt zitten. Het vernuft zit echter verscholen in het keramiek. Het mannencloset blinkt namelijk uit door de veelzijdigheid. Het urinoir kan waterloos werken, met slechts een halve liter spoeling én met een traditionele spoeling. Voor de eerste twee opties is een membraan ontwikkeld dat het riool luchtdicht afsluit. Daarnaast kunnen de urinoirs uitgerust worden met een stroomopwekkende generator en infrarood bediening en alles is eenvoudig toegankelijk voor onderhoud. Er is met deze mannenclosets dus een fikse waterbesparing te realiseren door de sifon te vervangen door een membraan. Daarnaast kunt u water besparen door spoelprogramma's met intelligente spoelintervallen te programmeren. Om voor 3 BREEAM-punten in aanmerking te komen moeten 'alle urinoirs óf uitgerust zijn met individuele aanwezigheids- of gebruiksdetectie die de spoeling activeert ná elk gebruik, óf extra waterbesparend of waterloos zijn'. Dat betekent dat u zelfs punten scoort met een drieliter-spoeling met sensor. Als u kiest voor een stroomopwekkende generator kunt u zelfs nog een extra punt krijgen voor het toepassen van innovatieve technieken.

De vraag is of BREEAM alleen het uitgangspunt moet zijn. Het wordt de komende jaren veel belangrijker om water te besparen. Een urinoir met halveliterspoeling betekent per spoelbeurt 83% besparing ten opzichte van traditionele spoelingen. Daarnaast is een halve liter water voldoende om het keramiek te reinigen. Bovendien zullen uw klanten het waarderen dat de urinoirs onderhoudsvriendelijk zijn. Zo hoeft de watertoevoer door de automatische waterstopfunctie niet van tevoren te worden afgesloten in geval er service verleend dient te worden aan de sturing. Daarnaast is de sifonbehuizing ruim en geeft hij direct toegang tot het afvoersysteem. U hoeft het keramiek hier niet voor te verwijderen! En tot slot kunt u eenvoudig bij het besturingssysteem komen. Deze zit in het dockingstation. Een klepje aan de onderkant van het urinoir verbergt de besturingseenheid die letterlijk met één hand te demonteren is.

KNOW
HOW
INSTALLED

Flexibiliteit is het belangrijkste kenmerk van het nieuwe Geberit urinoirsysteem. De basiselementen van het nieuwe urinoirsysteem zijn de twee spoelrandloze urinoirkeramieken Preda en Selva. Ze hebben een inwendige geometrie die perfect past bij de nieuw ontwikkelde spoelkop en zorgen voor een optimale spoeling. Zelfs bij het kleinste spoelvolume van 0,5 liter.

Beide keramieken zijn beschikbaar in drie uitvoeringen:

1. met een geïntegreerde, onzichtbare urinoirsturing;
2. een beproefde inbouw urinoirsturing met (druk)knopbediening, of;
3. met volledige waterloze werking.

Ga voor meer info naar: www.geberit.nl/urinoirsysteem

POMPEN ZIJN ONZICHTBARE ENERGIEVRETERS

Grundfos Energy Check brengt verbruik in kaart

Pompen staan verborgen opgesteld waardoor je ze niet ziet, maar verbruiken maar liefst 10 procent van het wereldwijde elektriciteitsverbruik.

Dit blijkt uit gegevens van Grundfos. Om de kosten inzichtelijk te krijgen én in de hand te houden en er bij voorkeur op te besparen, heeft Grundfos

de Energy Check ontwikkeld. Om erachter te komen of pompen te veel energie gebruiken, wordt er een afspraak gemaakt met een specialist van Grundfos. Die beoordeelt onder andere hoe oud de pompen zijn, de plek waar ze zijn opgesteld en er zijn nog een aantal criteria die van invloed zijn op het elektriciteitsverbruik.

Dit leidt tot een Energy Check-rapportage van het 'pompenpark' op basis waarvan bezuinigingstips worden verstrekt.

Maak een afspraak

Wilt u een afspraak maken voor een Energy Check? Stuur dan een mail naar info-nl@grundfos.com en wij nemen contact met u op.

'Neem regie bij legionellapreventie'

Van installateurs wordt verwacht dat zij op het gebied van legionellapreventie de regie nemen.

Dit zei legionellaspécialist Irene van Veelen van kennisinstituut voor de installatiebranche ISSO, op de VSK-beurs in Utrecht. Sinds eind vorige eeuw is er strenge regelgeving rond legionellapreventie, maar er is sindsdien niet veel verbeterd. Nog altijd worden er jaarlijks rond de vierhonderd patiënten gelinkt aan een legionellabesmetting van wie tussen de 5 en 10 procent komt te overlijden. Van Veelen maakte daarom helder dat de installateur de partij is die de leiding moet nemen omdat

de installateur van de hoed en de rand weet. "Neem de regie. U bent deskundig op dit gebied. De architect niet en ook de bouwkundig opdrachtgever niet", aldus Van Veelen.

Veel vragen

Over legionella komen bij ISSO veel vragen binnen en er gaat ook veel fout, zoals gekruiste of parallel lopende leidingen en leidingen die gezamenlijk de vloer in gaan, liet Van Veelen weten. Zij bevestigt dat veel installateurs de verantwoordelijkheid ook graag afschuiven op de architect of ontwikkelaar, maar daarmee doen ze zichzelf tekort als kennispartij.

"Je hoort argumenten als 'de opdrachtgever is niet bereid te betalen voor kwaliteit', 'Het bestek is onduidelijk of onjuist', 'Er is te weinig voorbereidingstijd' of 'De bouwkundige indeling maakt voorkomen van kruisingen onmogelijk'. Maar zeg gewoon eens tegen de architect dat hij zijn ontwerp moet aanpassen. Hij weet vaak niet dat het niet klopt", aldus Van Veelen.

Geberit verzorgt al jarenlang cursussen over legionellapreventie die gratis kunnen worden bijgewoond. Op pagina 8 staan de data van de eerstvolgende cursussen. Opgeven kan via geberit.nl/cursussen.

Zakendoen met Zehnder wordt met spaarsysteem nog leuker

Zakendoen met Zehnder wordt makkelijker en vooral ook leuker. Zehnder introduceert namelijk Zehnder Eazy, een handig spaarsysteem waarmee de installatieprofessional bij aankoop uit het assortiment van ventilatie- en verwarmingsproducten automatisch spaart voor mooie cadeaus.

Elk Zehnder-product heeft een eigen puntenwaarde die, samen opgeteld, kunnen worden ingewisseld voor diverse cadeaus. Doe snel mee en registreer uzelf via www.zehnder-eazy.nl.

Zehnder is overigens ook van de partij op Building Holland dat van 22 t/m 24 maart 2016 plaatsvindt in de RAI Amsterdam. Met het thema (Re)Building the future wordt met de Xperience Tour de nadruk gelegd op het 'zien en beleven' van innovaties en concepten. De tour bestaat uit een innovatieve Boulevard met productopstellingen en zes Concept Area's met diverse thema's die verdeeld door de hallen staan gepositioneerd. Zehnder toont haar nieuwste oplossingen in deze Concept Area's.

8 tips voor legionellapreventie

In haar bijdrage had ing. Irene van Veelen een aantal tips waarmee legionellabesmetting kan worden voorkomen. We zetten ze op een rij:

- Zorg voor coördinatie warme en koude leidingen en wel vroegtijdig in het ontwerp.
- Signaleer knelpunten en bespreek deze met de bouwpartners.
- Breng geen tappunten aan die niet gebruikt zullen worden (overleg met de opdrachtgever). Tijdens de realisatie is dit nauwelijks oplosbaar of tegen hoge meerkosten.
- Maak de architect duidelijk hoe hij het de volgende keer beter kan indelen.
- Zorg voor een goede overdracht werkvoorbereider-monteur.
- Werk hygiënisch. Dat betekent onder andere leidingen afdoppen, fittingen en appendages verpakt op het werk, opslag schoon en droog op het werk en handen wassen.
- Zorg voor een zorgvuldige ingebruikstelling. Dat wil onder andere zeggen na persproef spoelen met schoon drinkwater, gebruikmaken van een spoelplan en vervolgens wekelijks spoelen tot ingebruikname en maak een monsteropname op het moment van opleveren, want daarmee heb je bewijs dat de installatie schoon was bij oplevering.

©2016 Sanford, L.P.

De nieuwe DYMO XTL 300 heeft een realistische printpreview, ingebouwde labelapplicaties en templates om het printen van ingewikkelde labels zo simpel mogelijk te maken.

Beschikbaar via de Elektro en Technische Groothandel.

XTL.DYMO.COM

Het nieuwe Samenwerken start in Zuid-Limburg

Samenwerken in een nieuwe dimensie, zeg maar Samenwerken 3.0: dit is wat installateurs, bouwers, woningcorporaties en lokale en provinciale overheden in Zuid-Limburg gaan doen. En wat hen betreft is dit het begin en wordt het samenwerkingsmodel in andere delen van het land overgenomen.

De nieuwe manier van samenwerken is verwoord in een gezamenlijke Marktvisie. De reden voor het opstellen hiervan wordt

door Claudia Reiner van Caris en Reiner Installatietechniek in Sittard én bestuurslid van UNETO-VNI als volgt omschreven: "We kunnen nog veel innovatiever en duurzamer bouwen. Dat kan echter alleen als we als volwaardige partners streven naar de beste oplossingen, elkaars kennis en creativiteit maximaal benutten, risico's tijdig in kaart brengen en tegenvallers samen proberen op te lossen." Reiner is een van de grondleggers van de megasamenwerking en is voorzitter van het

overkoepelende Platform Ketensamenwerking Zuid.

De Marktvisie heeft als doel om als sector vanuit een zogenoemd 'gedeeld perspectief' te werken aan innovatieve en duurzame oplossingen bij het realiseren van gebouwen en infrastructuurele projecten. Deze visie sluit volgens Reiner naadloos aan bij de doelstellingen van Limburgse opdrachtgevers en opdrachtnemers.

Op z'n kop

Volgens haar zet deze manier van samenwerken de bouwsector op z'n kop. "We werken nog regelmatig in de klassieke verhouding van opdrachtgever-opdrachtnemer, maar steeds vaker zien we ook samenwerking in allianties of op basis van cocreatie. De bouw vernieuwt en in Limburg zijn alle partners daar nu bij betrokken. Daar heeft ook de burger baat bij." Dat het niet bij Limburg blijft is nu al helder want de Marktvisie is op landelijk niveau ondertekend. Dat gebeurde door de initiatiefnemers UNETO-VNI, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, Bouwend Nederland, NLIingenieurs, de Vereniging van Waterbouwers, MKB Infra en Astrin. De ministers Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) en Blok (Bouwen en Wonen) namen de Marktvisie in ontvangst.

De Marktvisie wordt breed gedragen.

Vernieuwde NEN 1006

De NEN-norm 1006 'Algemene voorschriften voor leidingwaterinstallaties' geeft eisen en aanbevelingen waaraan een leidingwaterinstallatie moet voldoen vanuit het oogpunt van volksgezondheid, veiligheid en doelmatigheid. Deze NEN-norm is in oktober 2015 herzien en wordt naar verwachting medio 2016 aangegeven in het Bouwbesluit.

Een aantal opvallende wijzigingen in de NEN-norm en de Waterwerkbladen:

- **Meer nadruk op bepalingsmethoden.** De bepalingsmethoden bij de algemene eisen en grondslagen stonden voorheen vooral in de Waterwerkbladen. Nu staan er veel meer in de NEN zelf en dat maakt de vernieuwde NEN 1006 meteen een stuk dikker. De bepalingsmethoden zijn overzichtelijk samengevoegd in een tabel in hoofdstuk 1.

- **Minimale volumestromen.** Vastgelegd is welke volumestroom op het tappunt minimaal gewaarborgd moet zijn. Toegevoegd is een tabel met volumestromen voor de meest voorkomende sanitaire tappunten.

- **Afkoeling van warmtapwater in uittapleidingen.** Warmwater-uittapleidingen moeten na gebruik binnen 45 minuten afkoelen tot 25 °C. De eis van 25

°C bestond al; nieuw is de maximale tijdsduur.

- **Afdoppen loze leidingen.** Bij het verwijderen van loze en dode leidingen is bekend dat de leiding zo kort mogelijk op de hoofdleiding moet worden afgedopt. Toegestaan was een klein dood stukje van maximaal 5x de diameter. In de Waterwerkbladen staat nu dat de hoofdleiding glad moet worden afgewerkt.

- **Beheer en onderhoud.** NEN 1006 is uitgebreid met de grondslag dat een leidingwaterinstallatie makkelijk moet kunnen worden bediend, beheerd en onderhouden. Nieuw is het opstellen van een installatiegebonden dossier.

- **Ingebruikstelling.** Een belangrijke nieuwe bepaling is dat vanaf realisatie tot aan de ingebruikname de installatie wekelijks moet worden doorgevoerd.

In de vernieuwde NEN-norm 1006 staan wijzigingen die van groot belang zijn bij de installatie van leidingen.

Pro

**Sphinx Rimfree® closets zonder spoelrand.
Voor de allerhoogste hygiënische eisen.**

Met de Sphinx Rimfree® closets zonder spoelrand zet Sphinx de nieuwe standaard op het gebied van hygiëne en onderhoudsgemak. Want de unieke spoeltechniek zorgt zelfs bij kleine hoeveelheden spoelwater voor onberispelijke spoelresultaten.

Kijk voor het meest actuele Sphinx Rimfree®-assortiment op sphinx.nl

HEESMANS INSTALLATIE TECHNIEK ZEER TE SPREKEN OVER NIEUWE MANIER VAN WERKEN

Nieuw complex Inalfa Roof Systems is gebouwd volgens lean-principe

In 2015 heeft Inalfa Roof Systems in Venray pal langs de A73 een imposant nieuw complex gebouwd. Van der Heijden Bouw en Ontwikkeling uit Schaijk kreeg het verzoek tot een tender en zocht direct in een gelegenheidsconsortium de samenwerking met onder andere ketenpartner Heesmans Installatie Techniek BV in Helmond. Projectleider Cees Meulenbroeks van Heesmans legt hieronder uit waarom dit een unieke, uitdagende klus was die tot stand is gekomen via het concept van 'Het nieuwe bouwen'.

Inalfa Roof Systems is een van de grootste leveranciers van schuifdaken voor de automobiellindustrie in de wereld en heeft vrijwel elke autofabrikant als klant. In het nieuwe hoofdkantoor, dat eind 2015 is opgeleverd, werken rond de achthonderd medewerkers, verdeeld over 12.500 vierkante meter kantoren en 17.500 vierkante meter productieruimte. Vanuit Venray worden ook de overige 16 vestigingen in de

wereld aangestuurd en hier is de research- en ontwikkelingsafdeling gevestigd. Met de nieuwbouw op een zichtlocatie is een investering van rond de 22 miljoen euro gemoeid. En met de enorme groei van het bedrijf is het de vraag wanneer dit nieuwe kantoor te klein is. Een aardig detail wat dit betreft: tijdens de bouw werd besloten om een extra kantoorverdieping te bouwen omdat anders bij de opening al krapte dreigde.

Direct aan de slag

Na het verzoek tot tender ging Van der Heijden Bouw en Ontwikkeling, dat een aantal vertrouwde ketenpartners om zich heen verzamelde, aan de slag. Heesmans Installatie Techniek is er hier een van. Begin 2014 kreeg Heesmans de vraag of het wilde deelnemen en natuurlijk was het antwoord bevestigend. En ruim voordat de opdracht binnen was (er waren nog twee consortia die inschreven op de klus), ging Heesmans samen met de ketenpartners aan de slag. Meulenbroeks vertelt: "De deelnemers aan het

De leidingen lopen over het plafond.

consortium gingen direct aan de slag om gezamenlijk het complex te ontwerpen volgens Bouw Informatie Modelleren (BIM). Hierbij zijn alle mogelijke clashes eruit gehaald met als gevolg dat we in november 2014, het moment dat gestart is met de bouw, onmiddellijk aan de slag konden. Natuurlijk is op voorhand werken aan een opdracht die je nog niet binnen hebt een risico. Maar dat is nu eenmaal het gevolg van het principe van Lean werken ofwel 'Het nieuwe bouwen' waar Van der Heijden een groot voorstander van is." (Zie voor een nadere uitleg het kader 'Het nieuwe bouwen').

Klimaatkamers

Installatietechnisch was er maar één echt grote uitdaging: de klimaatkamers in de zogeheten validation-afdeling, waar onder andere nieuwe producten worden ontwikkeld en getest. Meulenbroeks: "Deze ruimten moeten een temperatuur tussen -30 en +70 graden Celsius aankunnen. In het vorige gebouw was daar een systeem voor waarbij elk jaar 50.000 m3 drinkwater na gebruik in het riool werd geloosd. Dat is eeuwig zonde en ook niet erg duurzaam en daarom hebben wij een gesloten systeem ontwikkeld met koelmachines op het dak dat geen drinkwater verspilt. Die techniek is trouwens voor ons appeltje-eitje, want dat hebben we vaker gedaan."

Geberit

Als eigenlijk vanzelfsprekend heeft Heesmans veel leidingwerk en inbouwreservoirs geïnstalleerd waar de merknaam Geberit op staat. "Wij gaan altijd voor kwaliteit en daarom kiezen we al jaren voor Geberit", legt Meulenbroeks uit.

De hoofdleidingen voor water, verwarming en koeling zijn van Geberit Mepla en hebben verticale aftakkingen naar de toiletten van Geberit PushFit, de riolering is Geberit PE, voor het hemelwaterafvoersysteem met een inpandig noodoverstortstelsysteem

Heesmans Installatie Techniek

Onder Heesmans, dat het kantoor heeft in Helmond, staan twee stevige pijlers: Heesmans Installatie Techniek BV en Heesmans Dakwerken BV, waarvan de eerste de grootste bijdrage levert aan de omzet. Alles bij elkaar werkt hier rond de zeventig man, van wie er 62 bij het installatiebedrijf werken. Van die 62 zijn rond de 45 installateurmonteurs in verschillende disciplines.

Installateur Heesmans Installatie Techniek BV is met name actief in utiliteit. Bovendien heeft het bedrijf een sterk ontwikkelde service- en onderhoudsafdeling die onder andere huisinstallateur is voor Savant Zorg in Helmond. Heesmans is wel actief in de woningbouw, maar dat is een bescheiden onderdeel; het is zeker geen ondergeschoven kindje, de particulieren zijn nog steeds een vaste waarde voor ons bedrijf.

Geberit PushFit leidingsysteem en Geberit Sigma inbouwreservoir

Het nieuwe bouwen

Lean bouwen oftewel 'Het nieuwe bouwen'. De term valt meerdere malen in het gesprek met Cees Meulenbroeks en dat is niet zo vreemd, want hij is er een groot fan van. Door deze manier van werken kon het werk bij Inalfa zes maanden sneller dan normaal bij projecten van deze omvang worden opgeleverd.

Volgens Meulenbroek is Van der Heijden Bouw en Ontwikkeling grootmeester in Lean bouwen en Heesmans heeft zich deze bouwwijze maar al te graag eigengemaakt. Wat is hier eigenlijk de essentie van? Meulenbroeks: "Lean bouwen gaat uit van de reductie van faalkosten naar nul en zo efficiënt mogelijk bouwen. Dit betekent dat je in de aanloop naar een project veel tijd moet steken in overleg voor de optimale bouwcondities, maar die tijd win je tijdens de bouw dubbel en dwars terug."

"Het is ook belangrijk dat op de bouwplaats strak wordt gepland, waarbij iedereen als een soort treintje achter elkaar aan werkt. En enorm snel kunnen schakelen, is ook belangrijk. Wij kregen op een vrijdagmiddag te horen dat er een extra verdieping bij moest. De week erna hadden we alles klaar en konden we daarmee beginnen. Daar wordt een opdrachtgever heel blij van."

"Bij de voorbesprekingen over Lean werken heb ik mij eerlijk gezegd wel eens afgevraagd of het allemaal niet een tikje overdreven was. Maar nu wij volgens dit principe werken, kan ik niet anders zeggen dan dat dit de perfecte werkwijze is."

De installateurs van Heesmans werden elke dag in het kader van lean werken in een speciaal 'bakje' naar hun werkplek gehesen.

Het nieuwe complex van Alfa Roof Systems is een blikvanger langs de A73.

AGENDA

Beurs Eigen Huis

Ga je een huis bouwen of heb je verbouwplannen? Er komt veel bij kijken en er zijn veel keuzes te maken. Bezoek de Beurs Eigen Huis, de grootste en meest toonaangevende beurs van Nederland op het gebied van bouwen, verbouwen, interieur en tuin.

Datum: 4 t/m 6 maart 2016

Locatie: Jaarbeurs Utrecht

Meer informatie: www.realiseerjedroomhuis.nl

Vakcursussen Geberit

Geberit stelt haar kennis en kunde ter beschikking aan installateurs, ontwerpers van showrooms, managers en verder iedereen die bij de bouw van installaties in gebouwen betrokken is. Dat gebeurt door middel van een aantal eendaagse trainingen - over diverse onderwerpen - die worden gehouden in het kenniscentrum van Geberit in Nieuwegein.

De verschillende cursussen en data in 2016 zijn:

- Legionellapreventie Praktijk: dinsdag 12 april 2016
- Legionellapreventie: donderdag 14 april 2016
- Afvoertechniek Vuilwater: donderdag 21 april 2016
- Afvoertechniek Hemelwater: dinsdag 10 mei 2016
- Duurzame sanitair oplossingen: donderdag 12 mei 2016
- Montagetechniek PE vuilwater en hemelwater: dinsdag 24 mei 2016
- Service Sanitair (praktijk): donderdag 26 mei 2016

Deelname aan de cursussen is gratis.

Aanmelden kan via www.geberit.nl/cursussen.

Geberit On Tour

Geberit On Tour toert ook dit jaar weer door het land met de bekende trailer met alle noviteiten van Geberit en Sphinx. Experts van beide organisaties geven informatie over onder andere het Geberit Omega inbouwreservoir, de Geberit Monolith Plus, Geberit DuoFresh en Geberit AquaClean (douchewc). Naast de sanitairsystemen ontbreken ook de leidingsystemen niet. Geberit Mapress, Mepi en PushFit worden niet alleen gepresenteerd, maar ook toegelicht tijdens demonstraties waarbij de bezoeker ook zelf de diverse leidingsystemen kan proberen en ervaren. En er is aandacht voor producten van Sphinx, waaronder de Sphinx Rimfree®.

Geberit On Tour komt dit jaar bij:

- 9 maart, Technische Unie, Arnhem
- 10 maart, Bouwmaat, Leiden
- 15 maart, Bouwmaat, Amersfoort
- 18 maart, Bouwmaat, Katwijk
- 4 april, Bouwmaat, Zoetermeer
- 8 april, Bouwmaat, Almere
- 9 juni, Vihamij, Harderwijk

Kijk voor actuele data op www.geberit.nl/ontour.

Like Geberit op Facebook

Geberit heeft een Nederlandstalige fanpage op Facebook. Hier blijf je op de hoogte van alle nieuwtjes van Geberit. Ga naar www.facebook.com/Geberit.nl en like Geberit.

En de winnaars zijn...

Geberit en Sphinx hielden tijdens de VSK 2016 een slotjesactie die was geïnspireerd op de befaamde slotjesbrug in Parijs.

Bezoekers van de stand konden een slotje ophangen op een soort brug (in dit geval de poort van Sphinx naar Geberit en andersom) en maakten hiermee kans op een hotelovernachting voor twee personen bij Villa Ruimzicht in Doetinchem. Ze slapen hier in de zogeheten 'waterpretkamer', die is voorzien van een Geberit

AquaClean douchewc en Sphinx sanitair.

De gelukkige winnaars zijn

- H. Assink van Linthorst Techniek uit Apeldoorn
- J. Arts van Van Haren Installaties BV uit Cuijk
- W.H. van Wijk van Baderie Van Wijk uit Gouda
- C.H. Hermsen van Hermsen Installatietechniek uit Ede.

Geberit en Sphinx kijken terug op geslaagde VSK 2016

VSK 2016 trok 35.058 bezoekers, 4.700 minder dan twee jaar geleden. Omdat het merendeel van de bezoekers leidinggevend is, hebben Geberit en Sphinx desalniettemin een bijzonder geslaagde VSK 2016 achter de rug. Het was de eerste keer dat beide fabrikanten, die sinds 1 januari dit jaar officieel aan elkaar zijn verbonden, zich gezamenlijk presenteren en dit smaakt naar meer.

Van de bezoekers was 32 procent directeur of minimaal leidinggevende in een bedrijf in de installatiesector, 16 procent is installateur of servicemonteur en 7 procent heeft een commerciële functie, zo blijkt uit de gegevens van organisator Jaarbeurs Utrecht. Donderdag was met bijna 13.000 bezoekers verreweg de drukste beursdag (ook al was de openingsavond niet bijster druk),

De stand van Geberit en Sphinx op de VSK 2016.

gevolgd door woensdag (8.598), vrijdag (7.508) en dinsdag (5.959). Maar minder bezoekers of niet, Geberit en Sphinx hebben in elk geval een bijzonder geslaagde VSK 2016 achter de rug. Bezoekers reageerden enthousiast op de nieuwe combinatie Geberit-Sphinx.

Dat veel bezoekers benieuwd waren naar de ontwikkelingen bleek wel uit het feit dat Geberit-Sphinx de VSK Bezoekers Marketing Award heeft gewonnen in de categorie 'Totaal aantal bezoekers'.

De slotjesactie die Geberit en Sphinx hebben georganiseerd, was een groot succes.

Op de stand was er natuurlijk ook ruim aandacht voor de Geberit AquaClean douchewc.

Geïnteresseerde blikken tijdens een uitleg van een van de producten van Geberit.

Een deel van de stand in vol ornaat, voordat de drukte losbarst.

Slechts 1 op de 5 zzp'ers heeft een arbeidsongeschiktheidsverzekering

Ook in de installatiesector werken veel zogeheten zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) en daarom is het een alarmerend cijfer: van alle zzp'ers heeft slechts één op de vijf een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV). Dit aandeel is gedaald van 23,4 procent in 2011 tot 21,9 procent in 2013. Zelfstandigen met personeel (zmp'ers) verzekeren zich vaker tegen arbeidsongeschiktheid, maar dat houdt ook onder hen niet over: één op de drie heeft dit geregeld.

Dit meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Bij werknemers wordt verplicht een arbeidsongeschiktheids- en pensioenpremie ingehouden, maar zelfstandigen zijn niet verplicht verzekeringen tegen inkomensverlies af te sluiten. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor

hun pensioenopbouw zoals bijvoorbeeld via lijfrente en arbeidsongeschiktheidsverzekering. Maar vanuit bezuinigingsoverwegingen geloven verreweg de meeste zzp'ers wel; later is nog ver weg en ziek worden, dat zien we dan wel weer.

Niet duur

Maar duur is het niet: verzekerde zzp'ers dragen gemiddeld 7 procent van hun bruto ondernemersinkomen af aan aov-premie en verzekerde zmp'ers 7,3 procent. Bij werknemers is dit 8,1 procent van het brutoloon.

Bij de zzp'ers die hun hoofdinkomen verdienen met ondernemerschap blijkt hoe hoger het inkomen, hoe vaker er premie wordt betaald voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering en lijfrente.

‘VOOR ZORGELOOS EN VEILIG WONEN’

Comfortabel Wonen Twello richt zich met hart en ziel op ouderen

Er komen steeds meer initiatieven die als oogmerk hebben ouderen zolang mogelijk zelfstandig te laten wonen en niet zelden moeten dan woningen worden aangepast door de installateur. Theodoor Driessen, directeur van Installatiebedrijf Kerkhof in Twello, heeft hier zelfs Comfortabel Wonen Twello, met als ondertitel ‘Voor zorgeloos en veilig wonen’ voor opgezet. Hij heeft er hoge verwachtingen van.

Sinds op 1 januari vorig jaar de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) van kracht is geworden, zijn gemeenten ervoor verantwoordelijk dat mensen zo lang mogelijk zelfredzaam zijn en kunnen deelnemen aan de maatschappij. De technische installatiebranche speelt hierop in door onder andere technologie aan te bieden die het zelfstandig wonen vergemakkelijkt en veraangenaamt, de zogeheten domotica. Theodoor Driessen van Installatiebedrijf Kerkhof gaat echter veel stappen verder. Hij constateert: “We worden steeds ouder, blijven langer jong en willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Heel vaak komt dan het moment dat er in de woning aanpassingen moeten worden gedaan”, zegt Driessen. “Probleem is alleen dat de overheid steeds minder geld uitgeeft aan zorgvoorzieningen en aanpassingen in woningen worden minder snel vergoed. Comfortabel en veilig wonen is hierdoor een eigen verantwoordelijkheid geworden. Bovendien hebben veel mensen met een eigen woning geld, bijvoorbeeld in de vorm van overwaarde. Deze willen en kunnen ze investeren in een toekomstbestendige woning.”

Comfortabel Wonen Twello Dit gegeven was de aanzet om Comfortabel Wonen Twello op te zetten met als doel ouderen mogelijkheden te bieden om de woning aan te passen. Een van de eerste zichtbare gevolgen is dat in het pand van Kerkhof een informatiecentrum is ingericht waar kan worden kennisgemaakt met een groot aantal hulpmiddelen en mogelijke aanpassingen die het wooncomfort verbeteren. Hierbij is een heldere tweedeling in aanpassingen aan de woning en hulpmiddelen gemaakt. “Een van de bekendste aanpassingen is de traplift die een oplossing biedt wanneer de trap een obstakel wordt”, zegt hij.

Geberit AquaClean douchewc

Er staat ook zeer prominent een Geberit AquaClean douchewc in de showroom. Als mensen hier interesse in hebben, kunnen ze er zelfs gebruik van maken. Immers, er kan volgens Driessen niets op tegen een ervaring. “Ik heb zelf al jarenlang thuis een Geberit AquaClean en wil nooit meer anders. Net zoals iedereen die erover beschikt. Aan veel mensen is echter moeilijk uit te leggen wat de voordelen zijn en hoe fijn het is dat je goed wordt gereinigd zonder gedoe met toilet papier. Door het te ervaren trek je mensen over de streep. Daar komt bij dat een douchewc niet alleen hygiënischer is, maar dat het ook veel makkelijker is. Als je bijvoorbeeld niet meer zo makkelijk je armen kunt gebruiken, is zo'n toilet een uitkomst. De douchewc past om al die redenen heel goed in ons assortiment.”

Aangepaste badkamer

Ook valt in de showroom een opstelling van een aangepaste

Geberit AquaClean is het toppunt van gemak en hygiëne.

badkamer op, met onder andere beugels en een draad langs de plint waarmee in het geval van nood noodhulp kan worden ingeroepen. En natuurlijk is er geen bad, maar een ruime inloopdouchewc. “Veel jonge mensen willen graag een ligbad, maar veel oudere mensen willen juist van hun bad af omdat het steeds moeilijker wordt om erin en eruit te komen”, weet Driessen.

Binnen 24 uur

En er is meer. Hij weet heel goed dat zijn doelgroep niet zit te wachten op een hele week werkluï over de vloer. Comfortabel Wonen Twello kan daarom alle noodzakelijke aanpassingen aan een badkamer binnen één dag aanbrengen. Driessen: “Wij kunnen binnen 24 uur een bad verwijderen en vervangen door een comfortabele inloopdouchewc, compleet gemonteerd

en inclusief wandbeugels, douchezitje en cooltouch thermostaatkraan. Desgewenst kan er ook een infraroodkraan, een thermostaatkraan of eengreepskraan worden gemonteerd.”

Gebruikszeker

Over de wandbeugels heeft hij trouwens een uitgesproken mening. Gedecideerd klinkt: “Wij bieden alleen beugels aan waar je iets aan hebt en niet extra gevaarlijk zijn en monteren deze gebruikszeker. Want het is ongelooflijk wat voor troep er op dit gebied wordt verkocht bij bouwmarkten. Dat is echt levensgevaarlijk. Het zou goed zijn als er een helder keurmerk komt voor dit soort hulpmiddelen.”

Keurmerk

En nu hij toch bezig is: hij pleit ook voor een keurmerk van installateurs die zich op dit gebied begeven. “En dan moet het niet alleen gaan om het installeren van trapliften, domotica en andere hulpmiddelen, maar ook om inlevend vermogen in de klant. Dit is een specifieke doelgroep waar je geen monteurs heen kunt sturen die bijvoorbeeld met vieze voeten de woning betreden. Onze monteurs zijn vakkundig en klantgericht. Dat vind ik logisch, maar dat is

het lang niet voor iedereen.”

In dit verband zegt Driessen, die op hoog niveau heeft gevoetbald en nog steeds zeer sportief is, ook dat het handig is dat bij hemzelf de jaren beginnen te tellen. “Ik zeg niet dat jonge installateurs dit werk niet kunnen, maar het helpt zeker mee als je zelf wat ouder bent en ook ervaart wat het is om niet meer zo vief te zijn als vroeger.” Inmiddels bestaat Comfortabel Wonen Twello ruim een jaar en het smaakt wat Driessen betreft naar meer. Hij steekt zelf zijn ziel en zaligheid in de nieuwe tak en heeft er zelfs zijn vakantie voor laten schieten. “Want als je zegt dat er een showroom is, kun je die niet meteen drie weken sluiten. Dat zou niemand snappen. En vergeet ook niet dat velen een acuut probleem hebben en onmiddellijk willen worden geholpen. Ik blijf daarom op mijn post.”

De vraag of hij vervolgens zijn vleugels wil uitslaan, is wat hem betreft op dit moment niet opportuun. “Wij opereren in de driehoek tussen Apeldoorn, Deventer, Zutphen en Twello. Laten we eerst in dit gebied maar eens zien of dit concept aanslaat. Maar op basis van de eerste ervaringen en de reacties heb ik er alle vertrouwen in.”

Installateur Theodoor Driessen heeft veel vertrouwen in zijn concept Comfortabel Wonen Twello.

AquaClean Zorg & Comfort installatiepartner

Installateurs die zich focussen op Comfort en zorg én interesse hebben in het AquaClean Zorg & Comfort installatiepartnerschap van Geberit kunnen zich melden.

Deze partnerschap houdt o.a. in: een samenwerking in communicatie, zoals bijvoorbeeld opname in de dealerlocator op de geberit-aquaclean.nl website, maar ook ontvangt u documentatie en diverse promotiematerialen (print / online) worden ter beschikking gesteld. Daarnaast heeft het partnerschap ook diverse commerciële voordelen.

Meer weten? Neem contact op met je Geberit accountmanager!

De Dopper draagt bij aan duurzame wereld

Geberit en Sphinx gaven de bezoekers van de stand op de VSK 2016 een zogeheten Dopper mee. De Dopper is een unieke drinkfles die bijdraagt aan een duurzamere wereld.

Dopper is, wat wordt genoemd, een social enterprise. "Winst is niet ons doel, impact op een betere wereld wel. Daarom bekijken we de impact van ons product en onze organisatie vanuit het cradle-to-cradleconcept. We hergebruiken maximaal en minimaliseren waardevernietiging", zo luidt de missie van Dopper. Voor het begin gaan we terug naar 2009, het jaar dat

Merijn Everaarts een documentaire zag over de plastic soep in de wereldzeeën. Hij was verbouwd te vernemen hoeveel plastic flesjes in de wereld achteloos worden weggegooid. En hij liet het niet bij die constatering alleen, maar vond dat er moest worden ingegrepen. Het was de geboorte van de Dopper, die inmiddels niet meer weg te denken is op elke plek waar water wordt gedronken.

Drie pijlers

De missie van Dopper rust op drie pijlers, te weten: bewustwording creëren over de impact van single use plastic afval en mensen

inspireren om zelf een verandering in gang te zetten, het aanbieden van een innovatieve productlijn van duurzame designflessen voor drinkwater en de toegang vergroten tot veilig drinkwater voor mensen over de hele wereld. De kern van Dopper is de Dopper zelf, dus het flesje. De Dopper is een ideaal flesje voor kraanwater dat duurzaam, handig en mooi is. Draai de bovenkant van het flesje en je hebt een bekertje! En de Dopper is goed schoon te maken doordat je de fles in drie onderdelen los kunt halen.

Wilt u ook een speciale Geberit-Sphinx Dopper ontvangen?

Stuur dan een e-mail naar marketing.nl@geberit.com met je naw-gegevens en maak kans op een Dopper!

Reageer snel, want op=op!

Sphinx Rimfree® zet nieuwe standaard

Van het vier geleden geïntroduceerde Sphinx Rimfree® closet kan inmiddels gerust worden vastgesteld dat het een nieuwe standaard heeft gezet op het gebied van hygiëne en onderhoudsgemak van toiletten. Het gepatenteerde closet zonder spoelrand (Rimfree®) biedt veel voordelen en is in menige badkamer niet meer weg te denken. Later dit jaar komen er vier nieuwe modellen bij de toch al imposante reeks.

De nieuwe unieke waterverdeler leidt het spoelwater in het closet gelijkmatig naar rechts en naar links en direct in de sifon. De geïntegreerde geleiding van de spoelstroom in de waterverdeler zorgt voor een betrouwbare spoeling, ook bij verschillende spoelstromen. Aanvullende regelende externe voorzieningen zijn niet nodig.

Hygiëne

De voordelen van een toilet zonder spoelrand zitten hem vooral in de hygiëne. Door het ontbreken van een spoelrand kunnen – juist daar waar het lastig reinigen is – geen onhygiënische situaties ontstaan. Waarmee meteen een tweede voordeel is genoemd: het reinigen van de Sphinx Rimfree® is eenvoudig. En er is nog

een derde voordeel waar consumenten niet direct bij stilstaan, maar wel heel erg handig is om te weten: er kan ook niets worden verstopt in de spoelrand en dat is ideaal in bijvoorbeeld penitentiaire instellingen.

Elk Sphinx Rimfree®-toilet is een goede aanvulling op het assortiment en kenmerkt zich door enerzijds een rond of anderzijds juist een hoekig design. Er zijn liefst twaalf modellen, waarvan elf wandclosets en één staande diepspoelcombinatie. En dit jaar komen er nog vier modellen bij, waarmee het assortiment voor zover mogelijk nóg completer is. Zo is er voor elke badkamer een Sphinx Rimfree®-toilet. Het gegeven dat in nieuwe series ook Rimfree®-modellen zijn opgenomen, bewijst dat dit closet zich ontwikkeld heeft tot de nieuwe standaard.

Geberit AquaClean Sela sponsort vtwonen tv

Geberit AquaClean is weer sponsor van vtwonen tv. Als gevolg hiervan krijgen de bewoners van aflevering 6 van het woonprogramma 'Weer verliefd op

je huis' dat elke zondagavond van 19.30 tot 20.30 bij SBS6 wordt uitgezonden, een Geberit AquaClean Sela douchewc in hun vernieuwde toiletruimte.

Hierdoor kunnen ze hun billen met water reinigen, wat een stuk hygiënischer is.

Presentator Viktor Brand gaat samen met stylist in het programma de uitdaging aan om bewoners weer verliefd te laten worden op hun huis. Het kleinste kamertje wordt hierbij niet vergeten. Geberit maakt de bewoners van aflevering 6 gelukkig met een comfortabele douchewc, waarmee het interieur compleet wordt gemaakt.

Naast de reguliere uitzending wordt het programma elke zaterdag om 19.30 uur herhaald bij SBS9, elke woensdag om 15.00 uur bij SBS6 en elke zondag om 14.00 uur op NET5.

OPROEP: Win uw originele Geberit-Sphinx combi

Op de VSK 2016 gaven Geberit en Sphinx de aftrap voor een bijzondere combinatie van hun producten en wel met een super-de-luxe en bijzonder schone combinatie: het Geberit DuoFresh-systeem met Sigma40 bedieningsplaat mét de Sphinx 345 Rimfree®.

Nooit meer vieze geurtjes op het toilet en ook nog eens een hygiënische, randloze wc. Maar u kent vast nog meer mooie combinaties van producten van Geberit en Sphinx. Zij horen het graag van u. Deel uw combinatie met Geberit en Sphinx op marketing.nl@geberit.com en de meest originele inzending wint de producten. Helemaal gratis dus en de actie gaat het hele jaar door.

In elke editie van InstallatieNieuws in 2016 die nog volgt, wordt een combi uit de inzendingen gekozen, weggegeven en in de krant gedeeld! Mail en win: marketing.nl@geberit.com.

Somber over de branche, maar positief over eigen bedrijf

Volgens gegevens in de Branchebarometer van de sanitairbranche hebben ondernemers over de gehele branche geen heel goed gevoel. De vraag 'Hoe beoordeelt u de situatie in de badkamerbranche?' krijgt de laatste maanden een gemiddelde van 75 punten, met een uitschieter naar beneden van 57 punten in december. Bij een score onder de 50 punten gaat het pas echt slecht, maar het is wel een serieus signaal. Hier staat tegenover dat de ontwikkeling van het eigen bedrijf overwegend als positief wordt ervaren.

Dit blijkt uit een analyse van de Sanitair en Tegel Specialist (STS) van de door haar zelf ontwikkelde Branchebarometer. De STS is een onderdeel van Qumedia, het kenniscentrum van de woonbranche. "Drie kwart van de respondenten noemt de situatie in de badkamerbranche ineens 'middelmatig'; de overige zien het nog steeds zonnig in", aldus STS. Maar er is iets opmerkelijks aan de hand: de situatie die wordt geschetst voor de branche in z'n geheel geldt volgens de meeste ondernemers niet voor het eigen bedrijf. De vraag

'hoe beoordeelt u de huidige situatie van uw eigen onderneming?' wordt zelfs door drie kwart met 'goed' beantwoord en slechts door een kwart met 'middelmatig'.

De Ondernemingsbarometer (een onderdeel van de Branchebarometer) is daarmee zelfs gestegen van 62 punten in oktober, via 65 in november, naar 68 bij de jaarwisseling. Dit sluit aan bij de positieve ontwikkeling van de omzet: in de laatste vier maanden van 2015 bevond de Omzetbarometer zich voortdurend tussen de 68 en 70 punten.

Consumentenvertrouwen

Alles valt of staat bij het consumentenvertrouwen en dat laat volgens gegevens van het CBS een dalende lijn zien. Het consumentenvertrouwen daalde in februari 5 punten en komt uit op -1, meldt het CBS. Zowel het oordeel over het economisch klimaat als de koopbereidheid verslechterde. Voor het eerst in bijna een jaar is het consumentenvertrouwen negatief. Met -1 ligt het consumentenvertrouwen in februari overigens boven het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar (-8).

Ondernemers met een sanitair showroom hebben een goed gevoel over hun eigen bedrijf.

Vernieuwde VW Transporter maakt zijn faam helemaal waar

Volkswagen introduceerde alweer bijna een jaar geleden de nieuwe Transporter T6. De verwachtingen waren hooggespannen, maar de reacties waren wat lauw: de T6 leek wel heel erg op zijn voorganger. Toch is er veel veranderd en de Transporter maakt zijn faam helemaal waar.

De VW Transporter is een van de populairste bestelauto's in Nederland. Dat heeft alles te maken met prestaties uit het verleden, die in dit geval wel degelijk ook iets over de toekomst zeggen. Weliswaar heeft VW afgelopen jaar een behoorlijke deuk in het imago opgelopen door Dieselgate, maar opvallend genoeg heeft dit er niet toe geleid dat er minder Volkswagens zijn verkocht. En ook de Transporter is nog steeds populair. Met name de uitvoering met dubbele cabine is populair onder installateurs en dan is het ook wel handig dat we nader kennismaken met een uitvoering met plek voor vijf personen. Het werd de 2.0 TDI in een verlengde (L2) variant.

De cabine

De cabine in deze auto is zoals wat van VW gewend zijn: oerdegelijk en zonder opsmuk, misschien zelf wel saai. Maar je merkt aan

alles dat kwaliteit hier voor alles gaat. De stoelen bijvoorbeeld zitten geweldig, geven voldoende steun en je zit als het ware op een troon vanwaaruit je over de andere weggebruikers kijkt. Ook op de tweede rij, met plek voor drie personen, is het goed toeven. Een nadeel is hier wel dat je de leuning niet kunt verstellen, maar dit is niet typisch des VW's; alle rijen in bestelwagens met dubbele cabine hebben er last van. Er zijn ruim voldoende opbergplekken, voor zowel documenten als voor wat grotere spullen. Nadeel is dat het plastic een beetje hard is, maar ja: dan had de Transporter maar geen bestelauto moeten worden. De auto is namelijk wel bedoeld om mee te werken. En nu we het toch over de binnenkant hebben: zelfs met dubbele cabine blijft er een meer dan behoorlijk laadruim ter beschikking.

Uiterlijk

Zoals gezegd is het uiterlijk van de Transporter niet veel veranderd met de laatste verbeteringen. Ook hier geldt 'never change a winning team', want wat goed is, is goed. De auto maakt een robuuste, stoere indruk en is zelfs met wat accessoires op te pimpen tot een echte blikvanger. En desgewenst kun je de auto ook

bestellen in twee kleuren, wat de Transporter een eigen identiteit geeft.

Sterke motor

Rijden in de Transporter is ook een feest, maar ja, we hebben het hier ook over een 140 pk sterke TDI-motor. Die wil wel van zijn plek komen. Bij dit artikel staat een staatje met wat gegevens, onder andere van het brandstofverbruik. En laten we er niet omheen draaien: de motor is met 1 liter voor elke 12 kilometer niet heel zuinig. Motorgeluid dringt nauwelijks van buiten naar binnen, je hoort bijna geen 'afroegeluiden' en de wegligging is zelfs formidabel.

Specificaties

Volkswagen Transporter L2H1 2.0 TDI Highline

Motor: 1968 cc vier cilinder commonrail diesel

Laadruimte lxbxh: 195x164x137 (alles in cm.)

Nuttig laadvermogen: 989 kg.

Max. aanhangwagengewicht (kg.): 2.500 kg.

Wielbasis: 340 cm.

Tilhoogte: 57 cm.

Brandstofverbruik (gecombineerd, onbeladen):

1 op 12 liter (opgave VW)

CO2-uitstoot: 203 g/km

Prijs van dit model: 28.700 euro. Prijs instapmodel: 19.900 euro voor de gesloten L1H1 (beide prijzen zijn excl. btw en excl. bpm).

Minder verkeerslichten, is dat mogelijk?

Minder verkeerslichten, kan dat? In Engeland in elk geval wel. De essentie van een zojuist afgerond onderzoek is dat 80 procent van de verkeerslichten kan worden verwijderd. Dat is goed voor de doorstroming en de verkeersveiligheid.

Dit zeggen wetenschappers van het Institute of Economic Affairs in het rapport 'Seeing Red, traffic controls and the economy'. Zij vinden het maar niks dat er de afgelopen twintig jaar een ongebreidelde groei was van het aantal verkeersmaatregelen. De wetenschappers wijzen graag op de wildgroei. Sinds 2000 is het aantal verkeerslichten in Engeland met 25 procent toegenomen, terwijl het aantal voertuigen met niet meer dan 5 procent groeide en de lengte van het wegennet met 1,3 procent toenam.

Veiliger

Een argument voor al die maatregelen is dat de verkeersveiligheid er door stijgt, maar de wetenschappers betwijfelen dit. Weliswaar is het verkeer veiliger geworden in Engeland, maar maatregelen zoals strengere straffen van alcoholmisbruik en veiligere voertuigen hebben veel meer effect gehad dan al die maatregelen. De onderzoekers zien veel meer in het principe van het zogeheten Shared Space. Uitgangspunt van Shared Space is om zo weinig mogelijk te regelen en zo veel mogelijk vrijheid te laten. De weggebruiker moet aan de omgeving kunnen zien wat gepast en ongepast is.

Zelfrijdende auto: aan- of afhaken

De Consumer Electronics Show (CES) die begin januari is gehouden, staat te boek als een gadgetbeurs. Maar dat dekt de lading niet meer, althans, dit jaar. Veel autofabrikanten lieten namelijk hun nieuws en ideeën rond de autonoom rijdende auto zien en het blijkt dat elke fabrikant die zichzelf serieus neemt hiermee bezig is. Toyota is momenteel het verst.

Het is de tijd van aan- of afhaken. Elke fabrikant die nu nog niet bezig is met de zelfrijdende auto is gezien, zo lijkt het. Dat is het

beeld dat beklijft na de CES die in Las Vegas wordt gehouden. Of om in lijn te blijven met het beeld van deze gokstad: wie nu niet inzet, zal zeker verliezen. Honda, Mitsubishi, Suzuki, Peugeot en Citroën, waar zijn jullie? In elk geval niet op de CES.

Hier stonden wel de gebruikelijke grootmachten Mercedes-Benz, Audi, Volkswagen, Volvo en Toyota. Van deze merken heeft Toyota momenteel rond de 1400 patenten gekregen voor innovaties op het gebied van de zelfrijdende auto. Dat zijn er meer dan twee keer zo veel als de nummer 2, Robert

Bosch. Daarna volgen het Japanse Denso, Hyundai/Kia en GM.

Dit zijn allemaal fabrikanten van auto's of toebehoren. Er wordt wel gesteld dat de komst van de zelfsturende auto een goed moment is voor technologiebedrijven om in te stappen, maar Google staat op deze lijst als eerste niet-autogebonden bedrijf op de 26ste plek. Dat Mercedes-Benz (Daimler), BMW, Audi, Volvo en Toyota ver zijn met hun zelfsturende auto mag inmiddels als bekend worden verondersteld. Maar bij de CES waren er ook een paar 'new kids on the block'. Kia bijvoorbeeld. In 2020 neemt een nieuwe Kia het rijden al voor een deel van de bestuurder over en rond 2030 maakt de eerste volledig zelfrijdende Kia zijn debuut.

En vergeet Renault en Nissan niet. De Renault-Nissan alliantie mikt op ruim tien modellen die verspreid over de markt in Noord-Amerika, Europa, Japan en China de weg op gaan. Dit jaar nog introduceert Nissan single lane control, waarmee een auto autonoom kan rijden in druk verkeer op snelwegen en in files.

Geberit PushFit**■ GEBERIT**

De toekomst begint nu.

**KNOW
HOW
INSTALLED**

Het Geberit PushFit insteeksysteem voor drinkwater en verwarming stelt hoge eisen aan sterkte, veiligheid en flexibiliteit. Twee afdichtringen, rvs fixatieklauwen, een robuuste fitting en een duidelijk zichtbare insteekindicator zorgen voor een veilige verbinding. Met daarnaast een lichtgewicht meerlagenbuis in de diameters 16, 20 en 25 mm voor de snelle en eenvoudige verbinding met de hoofdleiding op elke verdieping. Snelle insteek. Betrouwbare installatie. Professioneel vakmanschap. Dat is wat wij bedoelen met "Know-How Installed". → www.geberit.nl